

Fa pocs dies que es van aclarir els papers entre vós i Josep-Lluís Carod-Rovira. Feia falta tant de temps, tanta giragonsa per a acabar en aquest punt?

—Tots els processos col·lectius tenen el seu moment. Al darrer congrés d'Esquerra es van posar en relleu maneres d'entendre el partit, d'entendre la política, algunes de les quals no eren tan distants; responien més a personalismes —no ho hem pas de negar—, però també hi havia estratègies de fons. Ara, només podem fer una cosa, que és sumar. I ja hem començat a fer-ho.

De vegades, crec que, finalment, la discrepància és més de temps i de tàctica. Estem pràcticament tots d'acord en els grans eixos d'aquest partit. Es diu Esquerra Republicana de Catalunya. Volem liderar el procés d'aquest país cap a la independència des d'una majoria social. I volem fer política. Això vol dir governar institucions, assumir responsabilitats, resoldre problemes.

—**Quin paper us reserveu cadascú de vosaltres?**

—És clar, Carod-Rovira és la primera figura d'ERC al govern i jo sóc al capdavant del partit.

—**Aquest llarg període de discrepàncies internes expliquen, en part, la proliferació dels sectors crítics dins la formació?**

—De segur. Perquè quan es qüestiona un lideratge o més coses, de vegades, la pluralitat es porta a extrems. Però crec que això és passat. Estic convençut que ara marquem una nova etapa del partit, amb una majoria que s'arreglera a l'entorn d'un equip, d'un president, d'un secretari general i d'una executiva nacional, amb una proposta política molt clara. Potser hi ha hagut un temps per a comptar-nos, però ara és temps de sumar.

—**I què voleu sumar més?**

—Sumarem de dins i de fora. Hem de fer un esforç per sumar tots els accents del partit. Hem fet un primer pas molt important, i n'hi haurà més.

Però Esquerra ha d'anar a buscar aquells homes i dones, que potser no s'havien plantejat mai ser independentistes, que ara veuen que no hi ha cap més destí per a aquest país, si veritablement es volen defensar els drets de les persones, amb polítiques redis-

El president d'Esquerra, Joan Puigcercós (Ripoll, Ripollès, 1966), ha rebut finalment l'aval de Josep-Lluís Carod-Rovira com a candidat a encapçalar la llista de la formació a les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya. La necessitat d'enterrar la imatge de partit convuls ha facilitat una decisió que arriba poc temps abans de les eleccions europees.

JORDI PLAY

“El senyor Zapatero és el responsable màxim de la sentència del Constitucional”

tributives i d'igualtat d'oportunitats real. Perquè el principal obstacle per a les classes populars del nostre país és l'estat espanyol.

—**Parleu de sumes, però sembla complicat que la direcció actual pugui sumar el sector liderat per Joan Carretero, Reagrupament.cat, no?**

—La nostra voluntat és de sumar, i qui no ho vulgui, sap què ha de fer. No és possible que tothom remi cap a una direcció, amb unes dificultats objecti-

ves per al país, amb una crisi tremenda, quan hem de superar aquest marc autonòmic que ja s'ha mostrat tan escàs, i hi hagi qui considera que o no rema o rema en sentit contrari. Jo els demano una reflexió i una autocrítica. Nosaltres, l'autocrítica l'hem feta sovint.

Després demano una segona cosa. Hem fet una conferència nacional, hem fet un congrés, que ha escollit una nova direcció i una ponència estratègica que ha estat validada per una immensa

“Si els diputats del PSC no defensen els interessos del seu govern, quin sentit té que governin Catalunya?”

majoria dels militants del partit... Demano respecte pels companys i pels militants del partit. Aquest respecte vol dir que una minoria no es pot imposar sobre una gran majoria. Demano que tots puguem treballar plegats. Si algú no s'hi vol comptar, ja sabrà què ha de fer, que tots som prou grans.

—L'altre sector crític, Esquerra Independentista, proposa un referèndum intern per a decidir què ha de fer Esquerra respecte al finançament. Amb els estatuts a la mà, com s'ha de vehicular aquesta proposta?

—Ens hem compromès a fer una consulta, un cop se sàpiguen els termes de la proposta d'acord. Això ja està explicat. El debat ja és fet. Ara toca arribar a un bon acord o no. Després ja parlarem de què calgui, però ara cal que se sumin esforços per pressionar al si del govern de Catalunya, pressionar el govern espanyol i mobilitzar la gent d'aquest país. De manera que ha de

quedar clar que, aquesta vegada, el govern, el país i Esquerra desafiarem el govern espanyol i obrirem una nova via. S'ha acabat l'Estatut, hem d'obrir una nova via. Això és evident.

Si hi ha un bon acord, estic convençut que tots ens posarem al capdavant. Si és un mal acord, el primer que es posarà davant per rebutjar-lo seré jo.

Per tant, no hi ha tanta discrepància, sinó que algú ha utilitzat aquest mecanisme intern, legítimament, per marcar un terreny. Però ara demano màxima concentració en allò que toca.

—Heu dit que el mínim acceptable per a Esquerra seria que l'estat destinés 12.000 milions d'euros addicionals al finançament autonòmic. No queda molt lluny, un cop fet el repartiment entre totes les autonomies de règim comú, d'aquells 3.800 que demanaven les cambres de comerç?

—No, perquè jo parlo d'un període de tres anys, amb 12.000 per al pri-

mer, fins a arribar a 21.000, el tercer. Però no n'hi ha prou amb això, també cal canviar el model. De moment, si s'aplica el model de sempre, amb aquests diners tampoc no n'hi hauria prou, segurament.

—És a dir, que amb la xifra i prou no ho acceptaríeu?

—No, no. És que la clau és el model! És a dir, el model ha de fer que Catalunya, el País Valencià i les Illes tinguin allò que els toca. Aportem més que ningú i rebem menys que ningú. Aquest és el criteri d'ordinalitat que defensem. No és només una qüestió de quantitat, també de qualitat del model. Així que, ara per ara, si no hi ha un canvi molt radical per part del govern espanyol som molt lluny d'un acord.

—I això, els seus socis de govern ho tenen tan clar?

—ERC té el mèrit d'haver arrossegat el PSC —que no era precisament partidari de defensar models asimètrics i bilaterals— cap als terrenys que creiem que són bons per al país, com el de la defensa d'un model propi per a Catalunya. Des de Catalunya no rebaixarem ni un mil·límetre el nostre plantejament. Així ho ha dit el president, i així ho diu el president d'Esquerra. I si l'estat vol generalitzar aquest model és problema seu, no nostre. Però de cap manera la generalització del model no pot servir per a igualar les nostres demandes.

Catalunya i la resta de territoris dels Països Catalans som els que hi posem més i rebem menys. Cal que l'estat aportí més diners, que retalli competències i recursos ministerials i cal canviar el model per fer una distribució diferent. I d'aquí no baixarem.

—Però de moment, sembla que el govern espanyol tampoc no estigui disposat a acceptar gairebé res.

—Em preocupa el factor temps, perquè això no es pot allargar i es va degradant tot. La ciutadania està cansada, i el govern del PSOE juga amb això. Ens vol avorrir, cansar. Per tant, ara no podem defallir, som a prop del final del trajecte. Quan posin la xifra final i el model damunt la taula, si no compleix al cent per cent això que diem, el conseller d'Economia de la Generalitat haurà d'anar al Consell de Política Fiscal i Financera i votar no, que no entrem en aquest model.

És una decisió valenta i arriscada. Veurem com des de Madrid ens amenaçaran, com intentaran dividir la societat catalana i trencar la unitat d'acció que hem impulsat des d'ERC, i ens diran que qui es quedi fora del nou model es queda amb l'antic, com va passar amb algunes comunitats autònomes meridionals. Doncs bé, hem de ser valents, perquè la bilateralitat te l'has de guanyar. Cal obrir aquesta nova via. Catalunya està en disposició de plantar-se a Madrid.

—I això ho poden aguantar les magres arques de la Generalitat de Catalunya?

—No podem enganyar-nos amb un model absolutament insatisfactori, que faria que d'aquí a dos o tres anys tornéssim a demanar una millora, i que ens tornessin a dir des de Madrid que som insaciabls. Aquesta vegada ens hem de plantar per aconseguir un nou model. I, si no, deixar passar les altres comunitats autònomes i negociar nosaltres més en davant el nostre model bilateralment.

Si no és així, si el govern espanyol diu que ens quedem fora i que ens quedem amb el model antic, haurà arribat l'hora de la veritat. El senyor Zapatero a Madrid no tindrà cap majoria, i s'haurà d'exigir al PSC que els seus 25 diputats entrin en funcionament.

—Si arriba aquest moment i els 25 diputats del PSC continuen votant allò que decideixi el PSOE, què passarà?

—Si els diputats del PSC no es posen al servei del govern de Catalunya, per defensar un model bilateral després del fracàs que es pugui produir, crec que no té sentit el PSC formant part d'un govern de Catalunya. Si els seus diputats no defensen allò que defensa el seu govern, què hi fa el PSC governant? Crec que li arriba l'hora de la veritat, al PSC.

—Com amb l'Estatut, pot haver-hi una solució sorpresa que us deixi al marge del pacte del finançament?

—No tinc cap dubte que si Esquerra no fos al govern ja hi hauria acord. El factor de canvi que força un acord propi i diferenciat per a Catalunya és ERC. Per això sempre som el blanc de determinades crítiques. Però la realitat són 23 anys comprovats d'acords ne-

“ERC no acceptarà un mal acord. I si un dels socis volgués acceptar un mal acord posaria en qüestió moltes coses, per no dir tot”

JORDI PUJOL

fastos, la realitat és un PSC que mai no s'havia atrevit a plantar-se. Per tant, aquest canvi en la tradició negociadora, no en tingueu cap dubte, es deu a Esquerra Republicana.

—De tota manera, en canvi, sembla que Esquerra ha rebut un important desgast electoral.

—Això del desgast caldrà veure-ho quan hi hagi eleccions. De tota manera, penso que la gent demana molt a ERC. Crec que hem d'explicar allò que fem i penso que finalment les coses s'acabaran assentant. Però és cert que hi ha una part de l'independentisme, i del nacionalisme que és això de la *societat líquida*, com diu el sociòleg Bauman, que ho vol tot i ara mateix. I les coses no són tan fàcils. Però al final del procés, estic convençut que molta gent podrà reconèixer els canvis que es produeixen, no tan sols en l'àmbit del finançament, no tan sols amb relació a Catalunya i no tan sols en el sistema de partits catalans, en el qual hem forçat una catalanització de molts elements.

—La pressió amb la qüestió del finançament o la sentència del Constitucional, la pot suportar el govern català?

—No, no. Estic convençut que la qüestió del finançament marcarà el govern, per bé i per mal. ERC no acceptarà un mal acord. I si un dels socis volgués acceptar un mal acord posaria en qüestió moltes coses, per no dir tot.

Pel que fa a la sentència del TC sobre l'Estatut, és una altra cosa. I crec que ens equivoquem i hem de forçar més la situació. Així ho vaig transmetre al president espanyol, Rodríguez Zapatero.

—Forçar en quin sentit?

—Home, el senyor Rodríguez Zapatero és el màxim responsable de la sentència. No ens enganyem, parlant d'un tribunal de persones independents... No és així, tots els membres del TC responen a consignes polítiques i partidistes. Per tant, el senyor Zapatero té a les seves mans que el TC no interfereixi en un Estatut que va ser aprovat pel poble de Catalunya, i també per les cambres legislatives espanyoles. Ell no pot dir que això és cosa dels jutges, n'és el màxim responsable. I si el PP li bloca el nomenament de nous membres del TC, ell sabrà com ho ha de resoldre. Té tot un Congrés de Diputats a mà per a poder modificar la

legislació quan calgui. Ja ho va fer en el seu moment per a la presidenta del TC, Emília Casas.

Zapatero ara no pot pressionar-nos i espantar-nos amb la sentència. Perquè ell n'és el primer responsable.

—**Vist el fracàs de l'estratègia que Esquerra va intentar, en establir acords amb l'esquerra espanyola per avançar cap una Espanya plural, avui considereu el PSOE i el PP més semblants?**

—No és que s'assemblin, però tots dos responen a una mateixa dinàmica nacional, l'espanyola. I això passa a gairebé tots els països. M'agradaria pensar que els partits catalans responem a la dinàmica nacional catalana. Però això, inevitablement, porta conflictes, perquè els objectius nacionals catalans i espanyols acaben xocant. Aquesta és la cruïlla on avui és instal·lat el PSC, com deia abans.

—**Però a Catalunya no sembla que hi hagi una dinàmica nacional tan clara, com la que sembla que tenen PP i PSOE, respecte a l'espanyola?**

—Nosaltres creiem que a Catalunya, els anys vinents, cal construir i reconstruir moltes coses. D'entrada, ponts de diàleg. Així ho fem, per exemple, amb Convergència. No tenia cap sentit que Convergència i el PSC parlessin, que el PSC i Esquerra parlessin i treballassin, però Convergència i Esquerra no. Ens podem criticar mútuament, però posem les bases per construir ponts de diàleg.

En segon lloc, la nació és construïda també des de l'estat civil, que té un paper clau, en un moment en el qual el nacionalisme espanyol s'ha rearmat fortament. Per tant, cal la complicitat entre els partits i la societat civil.

Un altre element és la greu crisi econòmica. Aquí, per exemple, l'independentisme ha d'apostar per una cosa que ara ja es fa des del govern, internacionalitzar l'economia catalana i aconseguir dependre menys del mercat espanyol, que s'ha convertit en una eina de repressió. Aquest és un altre repte clau de l'independentisme i de la societat civil. Amb tot aquest panorama necessitem recuperar valors. L'independentisme ha de generar valors com la responsabilitat i el compromís per la igualtat. Durant molts anys se'ns deia que era incompatible ser d'esquerres i ser na-

cionalistes. Però la situació ha girat de tal manera que allò que és incompatible és ser d'esquerres i no ser independentista. L'esquerra, obligatòriament, als Països Catalans, o és independentista o no ho és. Perquè s'ha demostrat que per fer polítiques de redistribució, a favor de la igualtat d'oportunitats, de protecció dels més febles, per intervenir en l'economia necessites estat. Només els neoliberals poden permetre's no ser independentistes. Per tant, la persona d'esquerres i que no es declari independentista o combati aquesta ideologia l'hem de desemmascarar, no és una persona d'esquerres.

—**Els plantejaments, especialment els referits a fer front a la crisi, van ser el pretext per a revisar els acords del govern tripartit, fa poques setmanes. La revisió haurà de traduir-se en una reforma del govern?**

—Això és una potestat del president del govern de Catalunya. Però jo sí que penso que en algun moment ens hauríem de plantejar reajustar el govern. Que vol dir que, en època de crisi, quan han baixat els ingressos, potser sí que caldrà retallar algunes direccions generals o fer reajustos. Ja es va fent, es va rebaixant molt la despesa, però potser caldrà arribar al govern.

—**Una part de l'independentisme, de l'electorat d'Esquerra se sent molt incòmoda formant part d'aquest govern. Això pot acabar condicionant possibles estratègies del partit?**

—Evidentment que sí, és clar. S'hi sent incòmoda perquè nosaltres no teníem cultura de govern des de la República. Entenc que de vegades és més fàcil de viure el món des de l'oposició, és més còmode intel·lectualment. Hi ha qui considera que Esquerra Republicana ha de ser només un partit ideològic, que generi opinió i discurs, i que la política ja la faran els altres. És una opció legítima. Però no la comparteixo. Esquerra Republicana ha de ser un partit ideològic, però ha d'estar als ajuntaments, ha de governar o ha d'estar en contacte amb aquells llocs on es prenen decisions. Això s'ha de fer, i es pot fer des del govern o des de l'oposició. I entenc que això suscita incomoditats, i, participant en un govern de coalició, encara porta més dificultats. Però crec sincerament que hi hem de passar, per aquí. Després, a la propera

legislatura, ja veurem quin paper correspon a Esquerra Republicana, quin paper li donaran els electors i quin és el seu lloc, si al govern o a l'oposició. Però penso que, en aquests moments, fem allò que el país necessita.

—**S'acosten les eleccions europees. Finalment, ERC hi concorrerà amb Entesa pe Mallorca, el nacionalisme gallec del BNG, el basc d'Aralar i EA... encapçalada per un candidat, Oriol Junqueras, independent. Això dels independents pot ser una via d'aquesta obertura que dèieu amb vista a la manera de confeccionar llistes electorals futures?**

—En aquest cas de les eleccions europees, parlem d'una coalició àmplia, de la qual estem molt contents. Defineix un espai ampli de l'esquerra nacionalista. I també hem aconseguit, amb aquestes europees, que cadascú sigui al seu lloc, és a dir: per una banda, l'esquerra nacionalista i, per l'altra, el centre-dreta nacionalista i també regionalista.

I pel que fa a Esquerra, formem part d'aquesta coalició, de la qual estem molt satisfets. I sí, l'encapçalem amb Oriol Junqueras, un independent, que és cert que és regidor del seu poble, cosa que per a mi és un mèrit afegit —no és pas fàcil, la feina de regidor—, que s'incorpora a aquest projecte d'Esquerra. Però no hi ha gaire marge per a les novetats. Les novetats les tindrem al Parlament de Catalunya. Ja ho he dit, que vull sumar, dins i fora. I fora també hem de ser capaços de poder sumar.

—**Aquesta voluntat de sumar de fora es pot traduir en alguna iniciativa com ara plataformes, grups de suport, etc?**

—No, no. Però la voluntat sí que és la de poder bastir un projecte que atregui aquella gent progressista que s'han trobat frustrats definitivament, vist com ha funcionat la darrera esperança de l'Espanya plural de Zapatero. I també aquells independentistes seriosos que creuen que la independència no s'aconsegueix d'un dia per un altre, sinó que cal treballar molt. Crec que podem aconseguir-ho i fer una candidatura molt potent al Parlament de Catalunya.

Enric Rimbau